

Kunta-järjestöyhteistyö Pohjois- Pohjanmaalla Kuntakartoituksen tulokset 2018

Helena Liimatainen
Pohjois-Pohjanmaan
järjestörakenne -hanke

Järjestöyhteistyön kartoitus

- Kartoitus hyte- ja järjestöyhdyshenkilöille ensimmäisen kerran syksyllä 2017, vastaajia tuolloin kaikista kunnista
- Kartoitus uusittiin syyskuussa 2018
  - kysymyksiä täsmennettiin edellisen kyselyn pohjalta
  - vastaajina kuntien järjestöyhdyshenkilöt / yhteistyöstä vastaavat
  - vastaukset saatiin 29 kunnasta (pl. Haapavesi)
- Kartoitus tullaan uusimaan vielä syksyllä 2019 ja 2020

Kuntien järjestöyhdyshenkilöt

- Hankkeen toiminnan myötä järjestöyhdyshenkilö on nimetty 12 kuntaan -> järjestöyhdyshenkilö toimii nyt 19 kunnassa (hankkeen alussa seitsemässä kunnassa)
- Tämän lisäksi nimeämisprosessi on käynnissä neljässä kunnassa
- Järjestöyhteistyö kuuluu jonkun/joidenkin työnkuvaan kaikissa Pohjois-Pohjanmaan kunnissa (hankkeen alussa 83% kunnista)

Case Oulainen

- Yhdistysillassa nousi tarve järjestöyhdyshenkilön nimeämiseksi järjestöjen tueksi
- Asia vietiin kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunnalle, jossa päätettiin nimetä järjestöyhdyshenkilö Oulaisten kaupungille
- Tässä yhteydessä päätettiin, että järjestöyhdyshenkilö toimii yhteyshenkilönä yhdistyksille sekä järjestää kaikille järjestöille yhteisiä tapaamisia 1-2 kertaa vuodessa sekä osallistuu Järjestörakenne –hankkeen järjestöyhdyshenkilötapaamisiin

Yhteiset tapaamiset

- Kaikki kunnat järjestävät tapaamisia järjestöjen kanssa
- 22 kunnassa järjestetään kaikille järjestöille yhteisiä tapaamisia 1-2 kertaa vuodessa (vuonna 2017 vain 16 kuntaa kutsui kaikki järjestöt koolle)
  - lisäksi kunnissa järjestetään järjestöille toimiala-, tapahtuma- ja teemakohtaisia tapaamisia
- Hankkeen ja kuntien yhteistyön myötä 16 kunnassa on päätetty kutsua järjestöjä säännöllisemmin koolle

Tilat

- Vuoden 2017 kyselyyn verrattuna kunnat tarjoavat nyt enemmän maksuttomia tiloja järjestöjen käyttöön
- Suurimmassa osassa kuntia (77%) osa tiloista on maksuttomia ja osa maksullisia (tyypillisimmin liikuntatilat ovat maksullisia myös järjestöille)
- Vain yhdessä Pohjois-Pohjanmaan kunnassa kaikki tilat ovat järjestöille maksullisia (viime vuonna viidessä kunnassa järjestöille oli tarjolla vain maksullisia tiloja)
- Hankkeen aikana on selvinnyt että tilojen käyttöön ja varauksiin tulisi saada selkeämmät ohjeet ja kriteerit useassa kunnassa -> tilojen käytön ohjeistusta ollaan täsmentämässä Oulussa, Kempeleessä ja Hailuodossa

Case Hailuoto

- Kuntakartoituksen ja Hailuodossa järjestetyn yhdistysillan työpajan perusteella nousi esiin tarve uudistaa järjestöjen avustus- ja tilakäytäntöjä
- Hailuodon kunta tarttui heti asiaan ja järjesti kolme yhdistysiltaa asian tiimoilta, joiden työpajoissa laadittiin kunta-järjestöyhteistyön yhteistyöasiakirja Hailuotoon (pohjana Enontekiön yhteistyöasiakirja)
- Yhteistyöasiakirjan työstäminen on loppusuoralla ja menossa päätöksentekoon lokakuussa 2018
- Yhteistyöasiakirjaa tarkastellaan yhdessä yhdistystoimijoiden kanssa vuosittain ja tehdään siihen tarvittaessa muutoksia ja korjauksia

Järjestöavustukset 1/2

- Kaikki kunnat myöntävät avustuksia järjestöille
- Kaikki kunnat myöntävät avustuksia nuoriso- ja kulttuuriyhdistyksille sekä liikuntaseuroille
  - > sote-järjestöjä avustaa 22 kuntaa, kyläseuroja 25 kuntaa ja yksityishenkilöitä ja ryhmiä 15 kuntaa
- Kymmenen kuntaa käsittää järjestöavustuksina sellaisia avustuksia, joilla todellisuudessa ostetaan palveluja yhdistyksiltä ja kahdeksan kuntaa sisällyttää näihin matkailuun edistämiseen tarkoitettua rahaa
  - > nämä summat on poistettu laskelmista

Järjestöavustukset 2/2

- Vuonna 2018 Pohjois-Pohjanmaan kunnat maksoivat järjestöille varsinaisina perustoiminnan avustuksina yhteensä 2 652 400 euroa
- Perustoiminnan avustuksista yli 13% prosenttia suunnataan sote-järjestöjen tukemiseen
- Kunnan asukaslukuun suhteutettuna eniten järjestöjen perustoimintaa rahoittavat Hailuoto (yli 23 €/as.), Sievi (yli 23 €/as.) ja Utajärvi (19 €/as.)
- Suhteellisesti eniten sote-järjestöjä tukevat Sievi, Hailuoto, ja Pyhäjärvi
- Kolme kuntaa on viestittänyt hankkeelle lisäävänsä järjestöavustusten määrää
- Yleinen viesti kuntakentältä hankkeelle on ollut, että järjestöavustuksia ei olla vähentämässä

Case Nivala

- Tavoitteena on nostaa Nivalan järjestöavustuksia yhteensä 10 000-15 000 euroa vuositasolla
- Aloite avustusten nostamiseksi tehtiin hyvinvointijohtajan ja järjestöyhdyshenkilön toimesta
- Viranhaltijakierroksen jälkeen esitys menee käsiteltäväksi hyvinvointilautakuntaan ja sieltä kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle
- Nivalassa järjestöavustukset ovat olleet suhteellisen pieniä Pohjois-Pohjanmaan vertailussa, avustussummien nostolla järjestöjä halutaan osallistaa ja sitouttaa kunnan hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseen

Järjestöjen ja kuntalaisten osallisuus

- Järjestöt ovat jollakin tapaa mukana kunnan **hyte-kertomusten ja -suunnitelmien** laatimisessa 17 kunnassa
  - > Palautetta hyte-kertomuksesta voi antaa 12 kunnassa ja hyte-kertomusta työstetään yhdessä yhdistysten kanssa yhdeksässä kunnassa
  - > Kuuden kunnan hyte-työryhmässä on järjestöedustajia ja järjestöjen toimintakertomuksia hyödynnetään hyte-työssä kuudessa kunnassa
- Yli 2/3 kunnista hyödyntää **lakisääteisiä vanhus-, vammais- ja nuorisoneuvostoja** mm. palveluiden suunnittelussa ja toteuttamisessa
- Kahdeksan kunnan järjestöyhdyshenkilön mukaan kunnat eivät hyödynnä riittävästi neuvostoja

Järjestötoiminnasta tiedottaminen

- 21 kunnan nettisivuilta löytyy paikallisten järjestöjen yhteystietoja
- Neljä kuntaa ottaa tiedot Ihimiset.fi – palvelusta ja 17 kuntaa päivittää tiedot itse nettisivuille
- Kahdeksassa kunnassa yhdistysten yhteystiedot eivät vielä löydy nettisivuilta mutta neljä näistä kunnista tulee ottamaan tiedot ihmiset.fi –rajapinnan kautta

Case Lumijoki

- Lumijoen kunnan verkkosivuilla ei ollut yhdistyksistä tai yhdistystoiminnasta lainkaan tietoa
- Kunta järjesti yhteistyössä hankkeen kanssa Ihimiset.fi –verkkopalvelukoulutuksen kunnassa, johon osallistui sekä kunnan virkamiehiä että yhdistystoimijoita
- Kunta päätti ilmoittaa yhdistysten perustiedot verkkosivuillaan Ihimiset.fi –leijukkeen avulla:
http://www.lumijoki.fi/sivu/fi/asukkaat/uusi_sivu56/ ja samalla perustaa kunnan sivuille ”yhdistystoiminta” -sivun

Keskeisimmät muutokset kunta- järjestöyhteistyöhön liittyen kunnissa 2017-2018

- 19 kunnassa ollaan sitä mieltä, että kunta-järjestöyhteistyö on parantunut kunnassa viimeisen vuoden aikana
- Kukaan ei vastannut, että yhteistyö olisi heikentynyt
- Järjestöyhteistyöstä on tullut strategisempää
- Säännölliset tapaamiset sekä yhdistyksille tiedottaminen ovat aktivoineet yhdistysten toimintaa ja lisänneet yhdistysten välistä yhteistyötä
- Useassa kunnassa on joko käynnissä tai haussa hanke, jolla yhdistysten välistä yhteistyötä edistetään

Pohjois-Pohjanmaan järjestö rakenne -hankkeen aikaansaama muutos kunnissa

- Vastaajien mielestä Pohjois-Pohjanmaan järjestö rakenne -hanke on tukenut kuntien ja järjestöjen yhteistyötä mm. seuraavilla tavoilla:
  - Järjestöyhdyshenkilöiden tapaamiset (18)
  - Kuntaan on nimetty järjestöyhdyshenkilö (14)
  - Kunta on saanut työvälineitä järjestöyhteistyön toteuttamiseen (14)
  - Hanke on tarjonnut yhdistyksille koulutusta (13)
  - Hanke on ollut tukena kunnan käytäntöjen uudistamisessa (7)

